

**Български център
за нестопанско право**

**ГОДИШЕН ОТЧЕТ
ЗА ДЕЙНОСТТА**

2010

Мисията на БЦНП е да оказва подкрепа при изработването и прилагането на закони и политики с цел развитие на гражданското общество, гражданското участие и доброто управление в България.

Българският център за нестопанско право (БЦНП)

е създаден през юли 2001 г. и е вписан в Централния регистър към Министерството на правосъдието като фондация в обществена полза.

БЦНП следва мисията си вярвайки, че развитието на правната рамка на нестопанските организации е основен механизъм за създаване на независимо и проспериращо гражданско общество.

Основните ни дейности включват:

- законодателни инициативи, застъпнически кампании и предоставяне на техническа помощ на неправителствени организации (НПО) и институции при подготовка и прилагане на законодателство;
- повишаване на капацитета на неправителствените организации в сферата на законодателството, регламентиращо дейността им, застъпничество и добро управление;
- предоставяне на правна помощ чрез консултации по правната и данъчната рамка за дейността на фондациите и сдруженията;
- подготовка на правни проучвания, анализи и изследвания по теми, свързани с правната рамка и дейността на НПО, разработване на стратегии и планове за развитие на организации;
- организиране на обучения по правна и финансова рамка на НПО, добро управление, предоставяне на социални услуги, застъпничество и др.

Уважаеми приятели и колеги,

Изминалата 2010 г. бе хубава за Българския център за нестопанско право. Създадохме нещо ново, което за няколко месеца от съществуването си събра привърженици и проходи на сцената на гражданския живот в страната. Имам предвид стартирания през февруари 2010 г. Информационен портал на неправителствените организации в България – www.ngobg.info. Освен че дава актуална информация за тях, сайтът се стреми да се превърне в платформа и инициативен център за гражданския сектор в България. Ние много се надяваме да го превърнем в такова място и затова ще работим усилено и през следващите години.

Ако трябва да избира една дума, с която да бележа изминалата година, бих избрала думата „неформално“. **Неформално** се създадоха обединения на организации, които постигнаха реални резултати. Форум *гражданско участие* – **неформално** обединение на 50 граждански организации – спомогна за приемането на *Стандартите за обществени консултации от страна на администрацията*. Друго **неформално** обединение на организации прие *Етични стандарти за управлението и дейността на гражданските организации в България*.

От тук насетне въпросът ще е тези добри по същността си инициативи да не изчезнат от съзнанието и действията на хората, които трябва да ги следват. За целта е назрял моментът за един съвсем **формален** акт от страна на държавата – приемането на стратегия, с която да се уредят отношенията между нея и гражданските организации. В подобна стратегия ще залегнат редица важни за гражданския сектор въпроси.

А дотогава ние, както и досега, ще участваме и подкрепяме **неформално** добри идеи и ще отстояваме тяхното формално реализиране.

Започнах с това, че годината бе хубава за БЦНП. Тя бе хубава заради смислените проекти, по които работихме, и заради нещата, за които допринесохме – www.ngobg.info, оценката за дейността на Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел, Стандартите за обществени консултации, оценката и анализът за това как се разпределят държавните субсидии на НПО, насърчаването на „безконфликтното“ взаимодействие между местни власти и НПО и ред други дейности и инициативи, които сме описали по-долу.

В заключение искам да благодаря на партньорите ни, на организациите, които ни подкрепиха финансово, за да реализираме идеите си, и на екипа на БЦНП, който е основата на успешното ни развитие!

С пожелания за успешна 2011 г.:

Ралица Величкова,
Директор

Информационен портал за НПО в България

През 2010 г. Българският център за нестопанско право фокусира усилията си върху създаване на Интернет база данни на активните български неправителствени организации. С помощта на мрежа от 26 регионални координатори събрахме информация за почти 5000 организации, която публикувахме в интернет. Освен базата данни на организациите разработихме и специален интернет портал, на който да бъде достъпна информацията за активните организации – www.ngobg.info. Там има различни полезни услуги, които се използват безплатно от регистрираните организации – например възможността за безплатно създаване на собствена интернет страница. На www.ngobg.info може да се намери и всякаква информация, свързана с неправителствения сектор – новини, възможности за финансиране, обяви за търсене на доброволци и др. Затова нарекохме страницата **Информационен портал за неправителствените организации в България**.

За старта на портала привлякохме като медийни партньори *Медианул*, *Програмата* и *Метромедия*. За да популяризираме портала, подготвихме промоционални материали и с помощта на нашите партньори ги разпространихме из цялата страна. Представихме www.ngobg.info на Четвъртия PR фестивал на Българското дружество за връзки с обществеността, станахме медийни партньори на годишната конференция на Българския дариителски форум, както и на конкурса *Агора 2010* за най-успешна гражданска инициатива, реализирана от читалище. Организирахме представяния на портала за студенти в 18 от най-големите висши училища в цялата страна.

Почти 250 НПО са се регистрирали допълнително в портала за първите 10 месеца от неговото съществуване. За същия период www.ngobg.info привлича средно 250 уникални посещения на ден, а общият брой посещения е почти 100 000, като средната продължителност на престой в портала е

над 3 минути. Повече от 50 организации са се възползвали от възможността да създадат собствен сайт чрез портала, а бюлетинът на www.ngobg.info се получава от над 3600 абонати.

Нашите планове са да:

- превърнем www.ngobg.info от онлайн база данни в истински интернет портал, генериращ и предоставящ информация за гражданското общество в България;
- привличаме все повече организации, които да публикуват своята информация в www.ngobg.info;
- подкрепяме НПО, като популяризираме техните граждански позиции, подкрепяме техните кампании и им предлагаме полезна информация;
- повишим видимостта на портала сред НПО, държавните институции, медиите и широката общественост;
- интегрираме www.ngobg.info в дейностите и стратегията на Българския център за нестопанско право.

Правна и финансова рамка за НПО в България

Централен регистър

Друга много важна за нас дейност през 2010 г. беше **оценката на дейността на Централния регистър** на юридическите лица с нестопанска цел (ЦР) към Министерство на правосъдието.

Подготвихме методология за оценката (която бе предоставена за ползване от служителите на ЦР за последващи вътрешни оценки) и анализирахме законодателството и съдебната практика, свързани с дейността на регистъра. Събрахме информация от различни източници, извършихме анкетно проучване, в което участие взеха близо 100 неправителствени организации от цялата страна, и получихме официална информация чрез заявления за достъп до информация от различни държавни институции, включително и самият ЦР. В допълнение проведохме срещи интервюта със служители в регистъра и представители на окръжни съдилища, Национална агенция по приходите и прокуратурата. Също така организирахме срещи с неправителствени организации за представяне на резултатите от оценката и обсъждане на препоръки за подобряване дейността на ЦР.

Оценката показва, че Централният регистър не изпълнява докрай трите основни задачи, за които е създаден:

- да регистрира в срок организациите в обществена полза;
- да поддържа публична и актуална база данни с информация за тези организации;
- да осъществява ефективен контрол върху дейността на вписаните в него организации.

За да бъдат обсъдени и формулирани препоръки за подобряване на дейността на ЦР, БЦНП (със съдействието на Дирекция „Регистри“ към Министерство на правосъдието) проведе работна среща с представители на неправителствени организации и държавни институции, в рамките на която бяха обсъдени основните проблеми в дейността на регистъра и възможните начини за тяхното решаване.

Основните препоръки за преодоляване на посочените проблеми в работата на регистъра са в няколко направления:

- информацията за процедурите пред ЦР, адресът и телефонът за контакти, както и възможностите за получаване на справки и консултации да бъдат ясно и разбираемо публикувани на интернет страницата на регистъра;
- да се спазват законните сроковете за разглеждане на подадените към регистъра заявления за регистрация;
- да се поддържа актуален публичният регистър на НПО в обществена полза и да се подобри достъпът до него;
- да се предприемат промени в законодателството, с които да се предвиди възможност за електронно подаване на документи към регистъра, и да се намали броят на подаваните документи.

Подготвихме брошура, която представя най-важната практическа информация за процедурите по регистрация пред ЦР. Със съдействието на окръжните съдилища в цяла България брошурата се предоставя безплатно на граждани и организации.

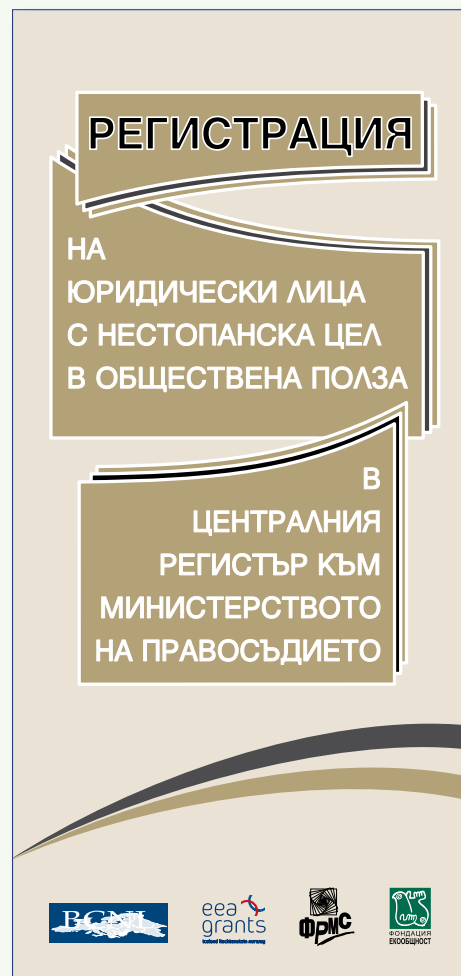
Бюджетни субсидии за НПО

Поради сериозната икономическа и финансова криза и преминаването от бюджетни излишъци към бюджетен дефицит идеята за създаване на Фонд за финансиране на НПО беше оставена временно на заден план. В замяна на това направихме проучване на ефективността на съществуващия механизъм за отпускане на бюджетни субсидии (директно или с конкурс) и на европейската практика за държавно финансиране на граждански организации.

Анализът на българските субсидии за НПО показва няколко много важни факти:

1. Липсва ясна държавна политика за взаимодействие с НПО, която да очертае и основните цели на държавното финансиране за неправителствени организации;
2. Въпреки ръста на финансирането за НПО от над 4 млн. лева до над 10 млн. лева в периода 2005-2010 г. процентът на средствата, разпределяни чрез конкурс, намалява от над 17 % през 2005 г. до под 1,5 % през 2010 г.;
3. Не са ясни основанията, въз основа на които се променя обемът на предоставените средства за директно субсидираните организации – при 3 организации размерът на субсидията в този период се е увеличил над 20 пъти;
4. Нито една институция не контролира изпълнението на проектите, реалните постижения на организациите и тяхната ефективност. При сегашния начин на кандидатстване и отпускане на субсидиите това в почти всички случаи би било невъзможно, тъй като средствата се предоставят за общо описани дейности.

Направеният анализ предлага 4 сценария за промени в отпускането на държавни субсидии за ЮЛНЦ. Те са разработени в контекста на общата препоръка, че тези средства трябва да се използват за изпълнение на целите, заложили в държавна стратегия за развитие на гражданския сектор:

- **Сценарий 1** предвижда **пълно отпадане на директните субсидии** и предоставяне на средства **само чрез конкурс**. Тъй като при този сценарий финансирането на традиционната дейност на директно субсидираните организации става невъзможно за повечето от тях, при желание от страна на държавата следва да се предвидят средства в бюджетите на съответните министерства;
- **Сценарий 2** предвижда отпадане на директните субсидии **със запазване на преференции за национално представителни НПО**;
- **Сценарий 3** предвижда **запазване на съществуващия модел** на финансиране с промяна на съотношението на средствата, разпределяни директно и чрез конкурс. Процентът от общата сума, който се определя за финансиране на НПО чрез конкурс, се определя на минимум 20 % с тенденция към изравняване 50:50 в средносрочен план (до 5 години) и преобладаващо конкурсно финансиране в дългосрочен план;
- **Сценарий 4** предвижда запазване на директните субсидии за финансиране **само на административни разходи** на представителни организации. Процентът от общата сума, който се определя за финансиране на НПО чрез конкурс, се определя на минимум 50 % с тенденция към преобладаващо конкурсно финансиране в средносрочен план (до 5 години).

Други инициативи

През годината продължихме да настояваме за премахване на ДДС върху дарителските кратки съобщения, подавани от мобилни телефони. Представител на БЦНП участва на среща с трите мобилни оператора, където бяха обсъдени възможностите за решаване на този проблем. Във връзка със стартиралите благотворителни кампании по различни телевизии съвместно с *Българския дарителски форум* и УНИЦЕФ изпратихме писмо до Министерството на финансите с предложение да се реши проблемът с ДДС. И през 2011 г. ще насочим усилията си за реалното премахване на ДДС върху дарителските SMS-и. През 2010 г. изработихме и анализ за възможността НПО да организират благотворителни лотарии в България.

В рамките на усилията ни за подобряване на прозрачността и отчетността на неправителствените организации в България подкрепихме инициациите от Фондация „Работилница за граждански инициативи” *Стандарти за добро управление на НПО* и се присъединихме към идеята за тяхното популяризиране. Целта е насърчаване на саморегулацията и налагане на доброто управление като стандарт в сектора.

Взаимодействие между НПО и държавните институции

През изминалата година участвахме активно и в дейността на Форум „Гражданско участие“. Изработихме правила за обществени консултации, които бяха обсъдени и подкрепени от Форумата. В срещи с различни институции представителите на форума изтъкваха необходимостта от приемането на ясни правила и процедури, по които да протича обсъждането на проекти на закони, други нормативни актове и стратегии. В резултат и на обединените усилия на гражданските организации се стигна до приемането на *Стандарти за обществени консултации* от Съвета по административна реформа към Министерски съвет на негово заседание на 26 октомври 2010 г. С изпълнението на Стандартите администрацията ще гарантира включването на заинтересованите страни – граждани и организации, в процеса на консултиране на важни за тях актове.

Взаимодействието между институциите и НПО разгледахме и през призмата на *Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси*. Актуалността на закона и практическите проблеми по приложението му мотивираха експерти на БЦНП да изследват въпроса по-задълбочено. Резултатът от това беше наръчник, в който чрез коментар на закона и на казуси от практиката представихме формите на взаимодействие между представителите на местните власти и НПО, при които се избягват ситуацията на конфликт на интереси и не се нарушава законът.

Международни инициативи

Сътрудничество с Европейския център за нестопанско право

През 2010 г. продължи сътрудничеството ни с Европейския център за нестопанско право (ЕЦНП), Будапеща. Представител на БЦНП участва в стратегическото планиране на ЕЦНП през юни 2010 г. Също така Любен Панов съвместно с Нилда Булейн, директор на ЕЦНП, работи по подготовката на *Наръчник за предоставяне на социални услуги от външни доставчици* с фокус върху страните от бившия Съветски съюз. Той е написан въз основа на проучвателни посещения в Армения, Казахстан и Украйна. Като допълнение към Наръчника подготвихме и практически *Насоки за общини при взаимодействие и договаряне с НПО*. Двата материала бяха разработени по поръчка на Регионалния офис на Програмата на ООН за развитие в Братислава. Предстои тяхното редактиране и публикуване.

Сътрудничеството между ЕЦНП и БЦНП продължи и със съвместното изработване на *Оценка на финансовата рамка за неправителствените организации в Албания*. След преглед на законодателството и посещение на Любен Панов в страната през ноември 2010 г. бе направена оценка на действащата нормативна база от гледна точка на добрите международни практики и бяха направени препоръки за подобряването ѝ и решаването на конкретните проблеми, които съществуват в Албания.

Участие в международни конференции

Експерти на БЦНП бяха поканени да представят българския и европейския опит на няколко конференции, свързани с правната рамка на НПО – през април 2010 в Грузия (на тема *Финансова устойчивост на НПО*), през май 2010 г. в Турция (за административните и финансови регулации за НПО) и през ноември 2010 г. в Азербайджан и в Унгария (на тема *Развитие на гражданското общество и публично финансиране*).

Черноморска стажантска програма

През март 2010 завърши Черноморската стажантска програма на БЦНП. Общият брой стажанти по време на цялата програма бе 13 души от 8 черноморски страни: Азербайджан, Армения, Грузия, Молдова, Румъния, Русия, Турция и Украйна. Стажантите бяха запознати с европейските принципи и тенденции в развитието на правната и финансова рамка на НПО и участваха в срещи с представители на различни български организации за обмяна на опит и контакти. За всяка от държавите бе подготвен доклад, който дава актуална и подробна информация за действащата правна и финансова рамка за НПО в съответната страна.

Докладите и друга полезна информация, свързана със страните участнички, са публикувани в Интернет на <http://blacksea.bcni.org/>.

Среща на експерти в областта на правната рамка за НПО от Черноморските страни

На 3-4 юни 2010 г. като продължение на Черноморската стажантска програма организахме конференция в Несебър, на която присъстваха над 20 експерти, представители на страни от Черноморския регион. На събитието бяха представени съществуващите проблеми в областта на законодателството за нестопански организации в региона. Също така международни експерти от Европейския център за нестопанско право и от Мрежата на естонските нестопански организации (NENO) споделиха своя опит и запознаха участниците с успешни практики за подобряване на законодателството за нестопанските организации в страни от Централна и Източна Европа.

Учебно пътуване в Естония

В началото на декември 2010 г. с помощта на програма *Изток–Изток* на Институт „Отворено Общество“ – София, организирахме учебно пътуване за експерти от България в Естония, за да се запознаят на място със системата на взаимодействие между държавата и гражданските организации. Със съдействието на Мрежата на естонските нестопански организации (NENO) участниците проведоха срещи с представители на правителството, на органите по управление на европейски оперативни програми, с Националната фондация за развитие на гражданското общество и с други водещи експерти в областта на гражданското общество. Участниците се запознаха със съществуващите механизми за финансиране на НПО от държавата и за управление на средствата от Структурните фондове на Европейския съюз. Бяха представени добри практики за включване на НПО в процесите на вземане на решения, като бяха обсъдени и възможностите за прилагането им в България.

Ресурсен център за НПО

Подкрепа за НПО

През 2010 г. експерти на БЦНП предоставиха над 340 правни консултации, свързани с неправителствени организации. Най-често задаваните въпроси бяха свързани с данъчно облагане на дейността на НПО, с конфликт на интереси, финансиране на НПО по оперативните програми, предоставяне на социални услуги. На нашата интернет страница публикувахме 41 новини по теми, свързани с НПО.

Социални инициативи

БЦНП работи по два анализа в социалната сфера. Единият очертава правната рамка, която регламентира достъпа до медицински, социални и образователни услуги на деца, страдащи от ДЦП (детска церебрална парализа). Другият анализ изследва действащото законодателство от гледна точка на възможностите за въвеждане на пилотни социални услуги и промяната на действащи модели. И двата анализа могат да послужат като основа за бъдещи законодателни промени – и за подобряване на положението на страдащи от ДЦП деца, и като цяло при въвеждането на пилотни социални услуги, почиващи на нов интегриран подход при предоставянето им. Анализите бяха продукт от сътрудничеството ни с Фондация „Помощ за благотворителността в България” и холандската организация *Де Пасарел*.

Събития

На 22 февруари представихме официално Информационния портал за неправителствените организации в България (www.ngobg.info) в присъствието на над 100 човека, като специален гост на събитието бе Председателят на Народното събрание – Цецка Цачева. Представянето на портала се проведе в девет града в страната в периода 23 февруари – 18 март: Кърджали, Смолян, Благоевград, Враца, Русе, Шумен, Варна, Добрич и Бургас. На представянията присъстваха над 240 представители на местната общност, НПО и регионални медии.

В рамките на два месеца в началото на годината проведохме 6 обучения за представители на местни власти и на НПО, на които чрез конкретни примери бяха представени начините на взаимодействие между тези две групи, без да има конфликт на интереси. Обученията се радваха на голям успех и бяха посетени от 120 участници от цялата страна. За добрата организация съдействие получихме от регионалните сдружения на общините в Пловдив, Варна, Стара Загора, Смолян, Плевен и Ловеч.

След приемането на *Стандартите за обществени консултации* ние организирахме работна среща за представителите на различни министерства, пряко включени в дейностите по провеждането на консултации със заинтересованите групи лица. По време на срещата активно се включиха представителите на портала за обществени консултации (www.strategy.bg). Основната цел на срещата беше да се универсализират практиките по провеждане на обществени консултации, но най-вече да бъдат мотивирани представителите на администрацията да използват реално консултативния процес за избор и провеждане на политики и за приемането на адекватни закони.

На 26 октомври в рамките на кръгла маса представихме **Оценката на дейността на Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел**. На нея бяха обсъдени основните изводи и препоръките за подобряване на работата на ЦР към Министерство на правосъдието. В събитието участваха над 30 представители на неправителствени организации, на прокуратурата, на Националната агенция по приходите и на Централния регистър.

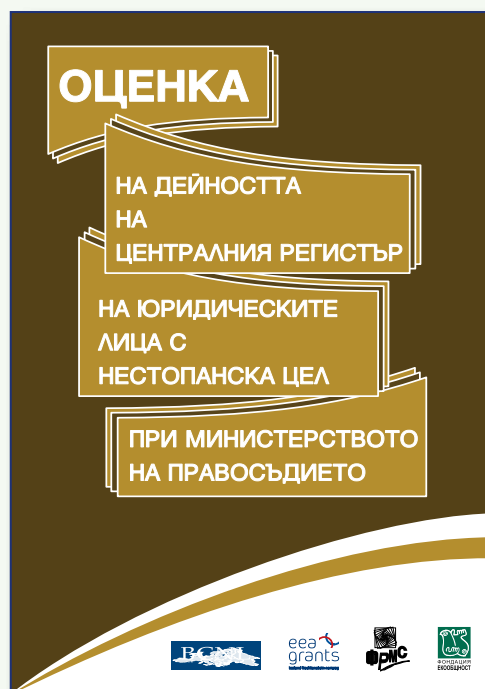
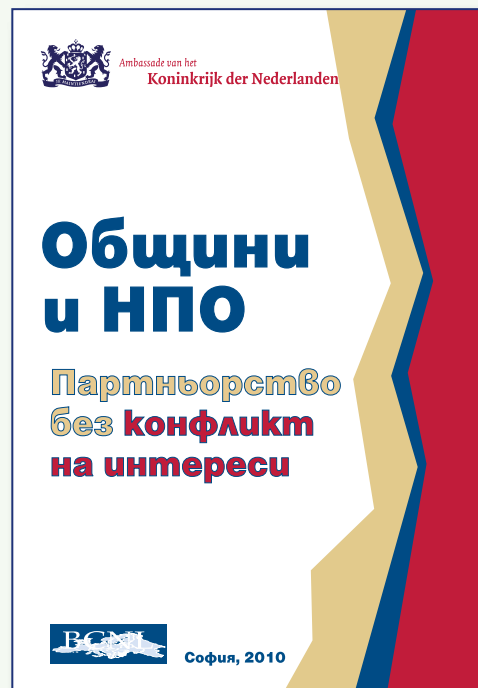
Публикации

Общини и НПО

Партньорство без конфликт на интереси

Изданието представя моделите на взаимодействие между общини и НПО, разгледани през призмата на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликта на интереси. В общата част на наръчника са изяснени основните законови понятия, представени са и конкретни казуси от практиката.

Наръчникът е разработен да служи като помагало за представители на органите на местната власт и на представители на неправителствените организации с цел избягване на конфликта на интереси при взаимодействие помежду им.

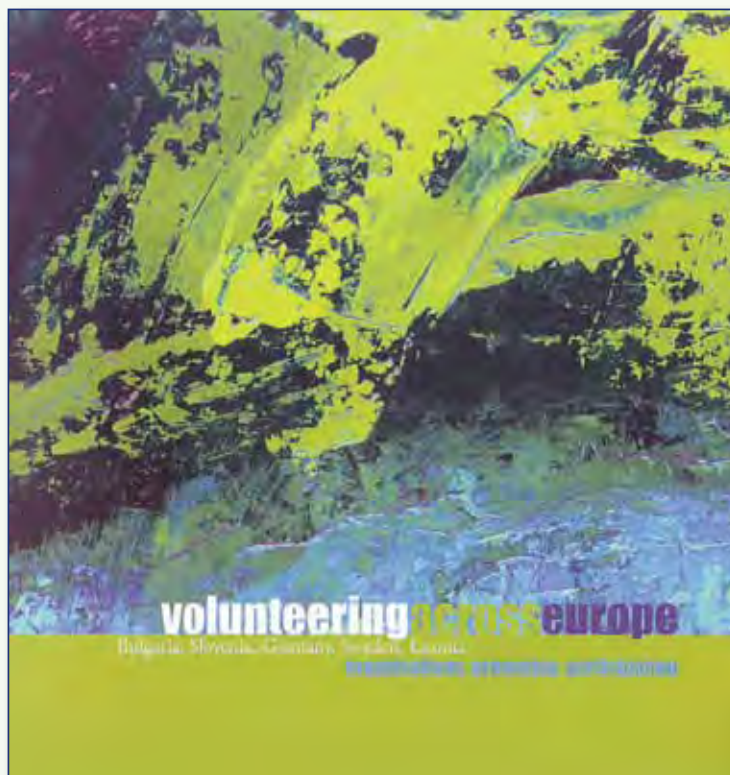

Доклад за оценка на дейността на Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел при Министерство на правосъдието

Докладът е подготвен от експерти на Български център за нестопанско право през 2010 г. и съдържа анализ на дейността на Централния регистър на НПО в обществена полза, както и оценката на дейността му. Представени са подробни препоръки за подобряване на работата на регистъра.

Volunteering across Europe

През март 2010 година италианската организация SPES – *Centro di Servizio per il Volontariato del Lazio* публикува доклад за доброволчеството в България, разработен от БЦНП. Като основен проблем беше определена липсата на инфраструктура за доброволчески организации и физически лица, които са готови да полагат доброволен труд, както и липсата на закон за доброволчеството. Разглеждат се основните мотиви да се полага доброволен труд, както и основните причини това да не се случва. В доклада се извеждат препоръки за развитие и стимулиране на доброволчеството от страна на държавните структури, училището и гражданските организации.

Финансиране

Изминалата 2010 година щеше да изглежда много различно без подкрепата и доверието, което получихме от нашите донори. Това са проектите, по които Българският център за нестопанско право работи през 2010 г.:

Донор	Проект	Време	Сума
Тръст за гражданско общество в ЦИЕ	Легитимност чрез видимост – онлайн база данни на активните български НПО	януари 2009 – декември 2010	191 180 USD
Фондация „Америка за България“	Стопанската дейност: скритият потенциал за нестопанския сектор в България	октомври 2010 – април 2012	245 000 лв.
Институт „Отворено общество“, Швейцария	Възможност за самостоятелност и отговорност: истинското бъдеще на хората с увреждания	декември 2010 – май 2012	110 278 USD
Тръст за гражданско общество в ЦИЕ	Основни стратегически насоки за БЦНП 2007-2010	май 2007 – април 2010	99 920 USD
Институт „Отворено общество“ – София, програма „Изток–Изток: партньорства без граници“	Стажантска програма по правната рамка на НПО за участници от черноморските страни	февруари 2009 – декември 2010	40 474 USD
Фонд за подкрепа на НПО на ФМ на ЕИП	Наблюдение и оценка на дейността на Централния регистър на ЮЛНЦ	ноември 2009 – октомври 2010	16 240 EUR
Балкански тръст за демокрация	Засилване на гражданския диалог: към подобряване на сътрудничеството между НПО и публичната администрация	декември 2009 – ноември 2010	21 439 USD
Програма МАТРА на холандското Министерство на външните работи	НПО и местни власти: Партньорство без конфликт на интереси	октомври 2009 – април 2010	25 150 лв.
Институт „Отворено общество“ – София	Бюджетни субсидии за НПО – анализ и препоръки	май 2010 – декември 2010	20 400 лв.
Тръст за гражданско общество в ЦИЕ; партньорски проект	Прозрачност за по-качествени услуги в сферата на уврежданията – участие на хора с увреждания в политическия процес (БЦНП е партньор на Центъра за независим живот)	ноември 2010 – април 2012	6480 USD
Институт „Отворено общество“ – София; партньорски проект	За качествена и достъпна услуга за децата с ДЦП	август 2010 – февруари 2011 г.	2040 USD

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

**До
Ръководството
на Фондация “Български център за нестопанско право”
София**

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на “ Български център за нестопанско право “ (фондацията), включващ счетоводния баланс към 31 декември 2010 г. и отчет за приходите и разходите, отчет за промените в собствения капитал, отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения (от стр.8 до стр.12)

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия се носи от ръководството. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовите отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и не-съответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които да са разумни при конкретните обстоятелства.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на фондацията, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на фондацията. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

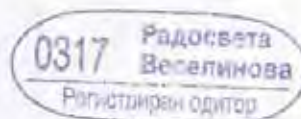
Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение финансовият отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти финансовото състояние на Фондация "Български център за нестопанско право" към 31 декември 2010 г., както и нейните финансови резултати от дейността и паричните потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия.

За "АТА КО" ЕООД:

Радосвета Веселинова
Дипломиран експерт-счетоводител

04.02.2011 г.
София

БАЛАНС
на Фондация "БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО" към 31.12.2010 год.

АКТИВ				ПАСИВ			
РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	Бележки	Текуща година	Преходна година	РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	Бележки	Текуща година	Преходна година
		хил. лв.	хил. лв.			хил. лв.	хил. лв.
A. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ				A. СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
I. Дълготрайни материални активи				I. Основен капитал			
1. Компютри, стопански инвентар		2		II. Резерви			
				1. Целеви резерви		187	168
ОБЩО ЗА ГРУПА I:		2		в т.ч. общи резерви		125	120
				ОБЩО ЗА ГРУПА II:		187	168
				ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ A:		187	168
				Б. ДЪЛГОСРОЧНИ ПАСИВИ			
III. Дългосрочни финансови активи	3						
1. Финансови активи държани за продажба		10	11				
2. Инвестиции в дъщерни предприятия		5	5				
Общо по група III		15	16	I. Финансирания за дълготрайни активи			
ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ "A":		17	16				
Б. КРАТКОТРАЙНИ АКТИВИ				ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ "Б":			
				В. КРАТКОСРОЧНИ ПАСИВИ			
I. Вземания				I. Краткосрочни задължения	5		
1. Вземания по проекти		21	3	1. Данъчни задължения		1	4
2. Вземания от клиенти и доставчици		2		2. Задължения към доставчици		2	
ОБЩО ЗА ГРУПА I:		23	3				
				ОБЩО ЗА ГРУПА I:		3	4
II. Парични средства	4						
1. Парични депозити		187	233				
2. Парични средства в разплащателни сметки		223	164	II. Финансирания за дейността	6	260	244
ОБЩО ЗА ГРУПА II:		410	397				
				ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ "B":		263	248
III. Разходи за бъдещи периоди							
ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ "Б":		433	400				
СУМА НА АКТИВА (A+B)		450	416	СУМА НА ПАСИВА (A+B+B)		450	416

Дата: 31.01.2011 год.

Съставител:

Заверил, съгласно одиторски доклад:

Донка Иванова

Ръководител:

Ралица Веселинова

0317 Радосвета Веселинова
Регистриран одитор

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на Фондация "БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО" за годината, завършваща на 31.12.2010 год.

Наименование на разходите	Бележки	Текущи	Преходни	Наименование на приходите	Бележки	Текущи	Преходни
		година	година			година	година
		хвл. лв.	хвл. лв.			хвл. лв.	хвл. лв.
I. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА				I. ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА			
A. Разходи за регламентирана дейност	8			A. Приходи от регламентирана дейност	7		
I. Разходи по проекти		312	268	1. Приходи от дарения под условие		312	268
ВСИЧКО A:		312	268	ОБЩО I		312	268
B. Административни разходи				II. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	9		
ОБЩО I:		312	268	1. Приходи от дивиденди		14	15
II. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	9			2. Положителни курсови разлики		56	46
I. Отрицателни курсови разлики		56	40	ОБЩО II:		70	61
ОБЩО II:		56	40	III. ПЕЧАЛБА ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ		5	33
III. ОБЩО РАЗХОДИ		368	308	IV. ОБЩО ПРИХОДИ		387	362
IV. РЕЗУЛТАТ		19	54	ВСИЧКО		387	362
ВСИЧКО		387	362				

Дата: 31.01.2011 год.

Заверил, съгласно одиторски доклад:

0317 Радосвета
Величкова
Регистратор, д-р

Ръководител:

Радосвета Величкова

Съставител:

Дора Иванова

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ
на Фондация "Български център за нестопанско право" за годината, завършваща на 31.12.2010 год.

РАЗХОДИ

Наименование на разходите	Бележки	Текущи година хил.лв.	Предходна година хил.лв.
A. Разходи за обичайната дейност	11		
I. Разходи по икономически елементи			
1. Разходи за материали		1	
2. Разходи за външни услуги		3	6
3. Възнаграждения		7	2
4. Амортизации		1	
5. Други разходи		3	4
Общо I		15	12
II. Финансови разходи	9		
1. Отрицателни разлики от операции с финансови активи		1	
2. Отрицателни разлики от промяна на валутните курсове		11	3
3. Разходи за лихви			
Общо II		12	3
Б. Общо разходи за дейността		27	15
В. Счетоводна печалба		6	37
II. Разходи за данъци	12	1	4
Г. Печалба		5	33
Всичко		33	52

ПРИХОДИ

Наименование на приходите	Бележки	Текущи година хил.лв.	Предходна година хил.лв.
A. Приходи от обичайната дейност	10		
I. Нетни приходи от продажби на:			
Услуги		21	47
Общо I		21	47
II. Финансови приходи	9		
1. Положителни разлики от операции с финансови активи			
Приходи от лихви		1	3
Положителни разлики от промяна на валутните курсове		11	2
Общо II		12	5
Б. Общо приходи от дейността		33	52
В. Общо приходи		33	52
Всичко		33	52

Дата: 31.01.2011

Заверил, съгласно одиторски доклад:

0317 Радосвета
Васеланова
Регистриран одитор

Ръководител:

Съставител:

Донка Ивандовска

ОТЧЕТ
за паричния поток
на Фондация "Български център за нестопанско право" за годината, завършваща на 31.12.2010 год.

Наименование на потоците	текуща	предходна
	година	година
	хил.лв.	хил.лв.
I. НАЛИЧНОСТ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	397	235
II. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ		
A. ПОСТЪПЛЕНИЯ ОТ НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ		
Получени дарения под условие	330	382
Постъпления от лихви	14	15
Постъпления от курсови разлики		
Други постъпления		4
ВСИЧКО ПОСТЪПЛЕНИЯ ОТ НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	344	401
B. ПЛАЩАНИЯ ЗА НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ		
Изплатени заплати	123	91
Изплатени осигуровки	19	12
Плащания по банкови и валутни операции	11	
Плащания за услуги	139	121
Възстановено финансиране към донора	2	
Други плащания	38	48
ВСИЧКО ПЛАЩАНИЯ ЗА НЕСТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ	332	272
B. НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	12	129
III. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ		
A. ПОСТЪПЛЕНИЯ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ		
Постъпления от клиенти	21	47
Плащания по банкови и валутни операции	12	4
Други постъпления		5
ВСИЧКО ПОСТЪПЛЕНИЯ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	33	56
B. ПЛАЩАНИЯ ЗА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ		
Плащания към доставчици	28	1
Плащания по банкови и валутни операции		3
Плащания за услуги и придобити активи		6
Плащания за данъци	4	8
Други плащания		5
ВСИЧКО ПЛАЩАНИЯ ЗА СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ	32	23
B. НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	1	33
IV. НАЛИЧНОСТ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА	410	397
V. ИЗМЕНЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА ПРЕЗ ПЕРИОДА	13	162

Дата: 31.01.2011

Заверил, съгласно аудиторски доклад:

0317
Радосвета
Василинова
Регистратор-аудитор

Ралица Величкова

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
- БОНЪ
НЕСТОПАНСКО ПРАВО

Донка Ивановска

ОТЧЕТ
за собствения капитал
на Фондация "Български център за нестопанско право" за годината, завършваща на 31.12.2010г.

Показатели	целеви резерви		Общо собствен капитал
	общи резерви	други резерви	
Салдо в началото на отчетния период	120	48	168
Резултат за периода	5	14	19
Други изменения в собствения капитал			
Салдо към края на отчетния период	125	62	187

Дата: 31.01.2011

Ръководител:
Ралица Величкова

Съставител:
Донка Ивановска

Заверил, съгласно одиторски доклад:

0317 Радосвета
Веселимова
Регистриран одитор

